

NAS GLAS

**Glasiło Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Odgovor.

Na naše v zadnji številki na tem mestu na g. finančnega ministra dr. M. Stojadinovića stavljeno vprašanje dobili smo sledeče pismo, ki ga radevolje priobčimo.

Uredništvu »Našega Glasa«
Ljubljana.

Povodom Vašeg pitanja upućenog gosp. ministru finansija u br. 20 lista »Naš Glas« od 20. o. m. izvestavate se, da nije istina, da g. ministar finansija g. dr. M. Stojadinović prima platu direktora banke niti je istina da potpisuje na kakva akta bančina. Postavši ministrom, g. dr. M. Stojadinović, prekinuo je sve veze sa Englesko Trgovačkom Bankom, što izvolite objaviti u Vašem cenjenem listu, ako Vam je do istine stalo.

Po naredbi ministra finansija Pom. Gen.
direktora:

Podpis.

Gospodje Simonovići.

Gospod Simonović je radikalski poslanec v narodni skupščini in je postal v soboto 21. julija 1923 leta slaven za dolgo dobo let. Kaj je ta gospod še drugače — javni nameščenec čisto gotovo ni — ne vemo. Ali sodeč po njegovih predlogih, ki jih je stavil o priliki razprav o službeni pragmatiki javnih nameščencev, bi mu gotovo izkazali preveč časti, ako bi ga prištevali med civilizirane evropske prebivalce. Kajti, ko bi bil živel v duhu Evrope samo leta po vojni, bi bil moral kdaj kaj slišati o socialni pravičnosti, o moderni državni upravi, o pomembnosti funkcij, ki jih izvršujejo javni nameščenci itd., itd. Komu drugemu, ki hoče varovati vsaj videz splošne naobrazbe in višino gotove kulturne stopredlaga to, kar je bil predlagal gospod Simonović, bi kanila v možgane misel, da gre in monovići. Predlagal ni nič več in nič manj kakor to, da se ukine za tri leta stalnost vseh javnih nameščencev. To se pravi: tri leta bomo viseli med nebom in zemljo, ne razpolagajoč sami s seboj, ne vedoč, ali bomo smeli jutri še zasesti svoje mesto v uradu ali ne. Da je vsako definitivno nameščenje tudi neke vrste pogodba, ki je obvezna na dve strani, o tem se seveda gospodu Simonoviću niti ne sanja, kajti tako spoznanje ne doseže obzora tega ljudskega zastopnika.

Toda najstrašnejše ni, da se je našel človek z imenom Simonović in stavil predlog, ki postavlja s pravno veljavno pogodbo postavljene javne nameščence v eno vrsto z neizučeni, nekvalificiranimi dninarji. Strahotnej-

še je to, da je našel gospod Simonović 121, reci in beri enstodvajsetinena somišljenikov, ki so se vsi — s pripadniki »najkulturnejšega« naroda na svetu, z Nemci — dvignili na stopnjo kulturnega, pravnega in socialnega nivoja tega gospoda. Srbski radikali, Nemci in Turki — družba comme il faut — so pogazili ravnodušno najprimitivnejše pravice javnih nameščencev in soglasno ter javno pred vsem svetom priznali, da so javni nameščenci vsi brez razlike od akademsko naobraženega do onega, ki ima samo osnovno šolo, cunje, ki se jih lahko vrže na cesto kadarkoli.

Tako težko pričakovana službena pragmatika je prinesla po zaslugi gospodov Simonovićev javnim nameščencem najbridkejše razočaranje v dolgi vrsti bridkih razočaranj. Prejemki so spričo težkih življenjskih prilik povsem nezadostni, vojna leta se ne vstejejo dvakratno, razlika med našimi prejemki in prejemki oficirjev je vnebovpjoča in krona vsega so tri leta vic, ki nas čakajo.

Ali si naša sedanja vlada sploh še upa v zboru drugih držav črhiniti besedico o svoji naprednosti in kulturnosti? Naj se razgleda nekoliko po zapadnih evropskih državah — in naj ne gleda vedno le proti vzhodu — kakšne službene pragmatike imajo tam javni nameščenci in na kakšen način se tamkaj izvršuje redukcija. Seveda družba gospodov Simonovićev nima zmisla za pravičnost, nima vesti, ne čuti nikake moralne odgovornosti za življenje sto in stotisočev ljudi. Na takšen način se ustvarja ljubezen do države, se krepki veselje do dela in ojačuje poštenost. Gospodje Simonovići bodo želi kar so sejali, o tem smo uverjeni vsi.

Kje je bil gospod finančni minister Stojadinović, ko je gospod Simonović prišel s svojim človekoljubnim predlogom, oni Stojadinović, ki je med volilno kampanjo pred dobrimi petimi meseci obljubljal slovenskim javnim nameščencem vse, kar so hoteli slišati? Volilne obljube in povolilna dela se razlikujejo kakor se razlikuje dan od noči. Hitro so se razkrinkali gospodje Simonovići in dobro je tako.

Javni nameščenci kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev si bodo zapomnili datum 24. julij 1923. Ta dan so jim pripravili gospodje Simonovići največje ponižanje, ponižanje, kakršnega ni doživel od obstoja te države še noben drug stan. Toda ponižani si bodo znali poiskati zadoščjenja in bodo obračunali z družbo, kateri je vtisnil neizbrisen žig predlog gospoda Simonovića.

Zločin nad upokojenci.

Pod tem naslovom je priobčil gospod narodni poslanec Reisner v 171. številki »Jutra« sledeči članek, datiran v Beogradu 22. julija:

Snoči je bil v zakonodajnem odboru sprejet činovniški zakon, v torek bo izglasovan v narodni skupščini. Kaj je vladna večina zadnji dan in zadnji trenutek zagrešila in kako je uničila vse dobrote, ki smo jih za današnje razmere potrebovali, o tem bom poročal o drugih prilikah. Za danes opozarjam javnost na določbe o upokojencih, kakor jih je vladna večina izpremenila v takem trenutku, ko nismo imeli več besede, ko nismo mogli več pojasnjevati, kako dalekosežnega pomena so ti predlogi, ko nismo mogli storiti drugega, nego v znak protesta zapustiti zakonodajni odbor in prepustiti vso odgovornost vladi in njeni stranki.

O je bila v dopoldanski seji debata zaključena, ko smo odšli z ministrom Trifkovićem na posvetovanje, ali sprejme naše predloge glede prevajanja na novi zakon in katere koncesije nam daje vlada, da bi mogli demokrati glasovati za zakon, so v naši odsotnosti nekateri radikalski poslanci predložili predsedništvu pismeno nove predloge. O teh predlogih nismo prej nič vedeli in ni se govorilo o njih na seji. V naši odsotnosti je bila seja zaključena in prihodnja seja sklicana za zvečer. Konferenca s Trifkovićem se je završila brez sporazuma. Popoldne smo imeli novo konferenco z ministri pod predsedstvom Pašića. Na tej konferenci smo zavzeli odločno stališče ne samo proti odklonitvi naših zahtev, temveč tudi osobito proti onim novim predlogom radikalcev. Nismo se mogli sporazumeti in odšli smo.

Na večerni seji smo predvsem zahtevali, da se otvori debata o novih predlogih. Naša zahtva je bila odbita. Ljuba Davidović je nato v imenu demokratov izjavil, da zapustimo zakonodajni odbor. Isto je storil Sušnik v imenu Jugoslovenskega kluba. Isto sta napravila koncem dopoldanske seje že poslanca Moskovljević in Joca Jovanović od zemljoradniške stranke.

Tako je končno radikalna stranka z džemijeti (Turki) iz prehodnih določb črtala člen 239., ki odreja natančno, kako in pod katerimi pogoji se vsi stari upokojenci prevedejo na penzije po novem zakonu. Vlada je vse te odredbe uničila in na njihovo mesto postavila nov člen, ki se glasi:

Člen 239.

«Državni uslužbenci, ki so bili upokojeni pred uveljavljenjem tega zakona, obdr-

žijo nadalje iste penzije in draginjske doklade.

Osebe, ki bodo upokojene po uveljavljanju tega zakona v roku treh let, bodo dobile pokojnine po določbah dosedanjih zakonov.

Od tega so izvzeti le uslužbenci, ki bodo upokojeni in so dovršili popolno zakonito število službenih let, ali so dosegli starost, po kateri morajo po zakonu iti v pokoj.

Torej ne samo, da noben dosednji upokojenec ne bo preveden na penzije po novem zakonu, celo iste majhne draginjske doklade jim ostanejo, tudi v primeru, da se bodo morale draginjske doklade aktivnim uslužbencem povišati!

Poleg starejših upokojencev so prizadeali tudi vsi učitelji, ki bi bili morali biti prevedeni že l. 1919. na nove plače ob njihovi upokojitvi, pa so do danes čakali na prevedbo.

Vsi uslužbenci, ki bodo v teku treh let vsled redukcije ali daljne nesposobnosti pred polnimi leti upokojeni, bodo upokojeni po strih predpisih. Ker v srbskem besedilu »penzioner« pomeni tudi vdovo in njene otroke ali sirote, tudi nobena od teh oseb, če mož, oziroma oče v teku treh let umre, ne bo deležna dobrot novega zakona! Tudi nobena sedanja vdova ali sirota!

Ker v odboru za železniško pragmatiko doslovno jemljejo določbe splošnega činovniškega zakona, in ker se bodo pri Južni železnici ravnali po pragmatiki za državne železničarje, so uničene vse nade in postale brezpredmetne vse prošnje takozvanih miloščinarijev in invalidov železniških.

Pred narodno skupščino me je čakal predsednik Udruženja penzionerov. Kratko me vpraša: »Kako je izpadlo?« Moj odgovor je bil kratek: »Vse propadlo!« Brez vsake besede sva se ločila.

Niso imeli poguma nastopiti prej. Vso svojo zlobo so zlili v predlog, ne da bi ga utemeljevali na kakršenkoli način, ne da bi bili mi mogli ožigosati na seji njihove namere. Isti minister Trifković, s katerim smo se skoro dve leti dogovarjali radi redakcije zakona, ki smo dogovorili z njim stilizirali člen 239., ki je bil do snoči predlog dveh vlad, prejšnje koalicijske in sedanje radikalne, je brez ugovora črtal člen na zahtevo nekaterih radikalnih poslancev.

Moj zadnji govor v zakonodajnem odboru je bil v prilog upokojencev in njih družin. Mirno sem čakal izida z zavestjo, da sem uspešno vršil in izpolnil svojo dolžnost. Do včeraj nisem slutil, kaj se pripravlja.

Zgodilo se je, za kar nimam druge besede, kot »zločin nad upokojenci, vdovami in sirotami«.

Prehodne določbe nove službene pragmatike.

»Jutro« z dne 26. julija prinaša o prehodnih določbah službene pragmatike sledeči dopis iz Beograda:

»Kaj so radikalci potom prehodnih odredb napravili iz sicer v marsičesem dobre službene pragmatike, to se najbolje razvidi ako pregledamo čl. 224—252 zakona o državnih službenikih. Zaradi teh prehodnih odredb je prišlo v zakonodajnem odboru do znane krize in zaradi njih v prvi vrsti so demokrati danes zapustili zbornico. Bilo bi se dalo še v zadnjem hipu marsikaj popraviti, da niso klerikalci prelomili svojega sklepa ter radikalom dali moralčno korajžo, sprejeti zakon v neizpremenjeni obliki.

Glavne določbe prehodnih odredb (poglavje XI.) so torej sledeče:

Čl. 224 pravi: Od dne uveljavljanja uradniškega zakona so vsi državni uslužbenci, izvzemši člane Državnega sveta, Glavne kontrole, sodnike in definitivne učitelje, postavljeni na razpoložnje v svrhu izvršitve redukcije, ki se ima opraviti tekom 4 mesecev. Na razpoložnje so n. pr. postavljeni tudi vsi vseučiliški profesorji. Redukcijo bodo v smislu čl. 226 izvršile povsem birokratične ministerijalne komisije, ki izvedejo tudi prevedbo uradništva na grupe in kategorije novega zakona. Končna odločitev pripada posebnemu ministrskemu komiteju. Za vse drž. uslužbence izvzemši zgoraj našete je po čl. 234 stalnost za dobo 3 let ukinjena in so tozadevni nasprotni predpisi dosedaj veljavnih zakonov ukinjeni.

Uslužbenci, katere bo komisija reducirala, bodo penzionirani, ako so po dosedanjih zakonih že stekli pravico na penzijo. Ako je niso, bodo odpuščeni in dobijo kot odpravnino dve mesečni plači z dodatki, odnosno ako so bili najmanj pet let v državni službi tri mesečne plače z dodatki (čl. 243).

Člen 239 izključuje upokojence od blagodatí novega zakona, ter določa: 1.) Uslužbenci, ki so upokojeni pred uveljavljanjem novega zakona, ostanejo pri sedanjih mirovinah in dokladah. 2.) Uslužbenci, ki bodo v roku treh let penzionirani po novem zakonu, dobijo penzije po starem zakonu, izvzemši one, ki so popolnoma doslužili svoja leta. Vdovam in rodbinam umrlih državnih uslužbencev ostanejo tudi po novem zakonu le stari dosednji prejemki.

Čl. 240. določa, da se ima vojna služba računati za penzijo onim, ki pozneje vstopijo v državno službo, velja po čl. 246 samo za bodoče vojne. Kar se tiče rezervnih oficirjev, določa isti člen, da jim glede računanja v vojni sprovedenih let za penzijo ostanejo pravice iz čl. 22 vojaškega zakona ex 904. Ni jasno, ali velja ta določba le za rezervne oficirje bivše srbske armade.

Z objavljenjem novega zakona v »Službenih Novinah« prenehajo vse dosedanje službene pragmatike (čl. 252). Glede novih plač odreja čl. 249, da teče pravica do njih od 1. oktobra 1923. Njih dejansko izplačevanje pa je odvisno od državnega budžeta, kadar bo ta sprejet. Čl. 250 predvideva za slučaj zboljšanja dinarja revizijo v zakonu določenih plač in penzij. Glede draginjskih doklad predvideva čl. 46 specialni zakon, »kjer se ima doneti u najkračjem vremenu«. Dokler pa ne bo to vprašanje regulirano s posebnim zakonom, ima ministrski svet sedaj sam pravico, da določa draginjske doklade, odnosno jih reducira ali ukine.

Naši novi prejemki.

Službena pragmatika določa sledeče prejemke javnih nameščencev:

Ministrski predsednik letne plače Din. 120.000
Ministri 96.000
Državni podtajniki 66.000

Člen 28. zakona določa prejemke aktivnih državnih uslužbencev, ki obstojajo I. iz plače, ta je sestavljena iz osnovne in položajne plače, 2. iz stanarine, ki se deli na redno in povišano in 3. iz doklad za otroke. Uradniki prvih treh skupin prve kategorije nimajo položajne plače.

Člen 29. določa: Osnovna plača uradništva se določa po vrsti (kategoriji) službe in se deli v vsaki kategoriji na deset stopinj po sledečem pregledu:

I. kategorija	II. kategorija	III. kategorija
Din.	Din.	Din.
1.) 3600	3000	2700
2.) 4560	3720	3300
3.) 5520	4440	3900
4.) 6600	5160	4500
5.) 7800	5880	5100
6.) 9000	6600	5700

7.) 10200	7320	6300
8.) 11400	8280	6900
9.) 12600	9240	7620
10.) 14400	10440	8580

Člen 30. govori o plačah zvaničnikov (poduradnikov) in slug: Osnovne plače zvaničnikov in slug se dele na 10 stopinj, kakor je razvidno iz sledečega pregleda:

	zvaničniki	sluge
1.)	2400	2100
2.)	2880	2460
3.)	3360	2820
4.)	3840	3180
5.)	4320	3540
6.)	4800	3900
7.)	5280	4200
8.)	5760	4620
9.)	6240	4980
10.)	6400	5340

Člen 31. določa: Kadar doseže sluga najvišjo stopnjo osnovne plače, mu pripada za ves čas nadaljnje službe njegova za 15% zvišana osnovna plača. V pokojnino pa se 15 procentni povišek vračuna le onim, ki imajo 35 službenih let, če posebni zakoni ne določajo drugače.

Člen 32. govori o položajnih plačah:

Položajna plača uradnikov je odmerjena po skupinah vsake kategorije. Vsi uradniki iste grupe v eni kategoriji imajo enake položajne plače in vsled tega isti službeni položaj, brez ozira na to, kako se ti položaji v posamnih strokama imenujejo.

Člen 33. določa položajne plače. Te znašajo:

V prvi kategoriji:

1. skupina	48000	dinarjev
2. »	42000	«
3. »	36000	«
4. »	12000	«
5. »	9600	«
6. »	7200	«
7. »	5400	«
8. »	4200	«
9. »	3000	«

V drugi kategoriji

1. skupina	6600	dinarjev
2. »	4800	«
3. »	3600	«
4. »	2640	«
5. »	1920	«

V treći kategoriji

1. skupina	4200	dinarjev
2. »	3000	«
3. »	2400	«
4. »	1680	«

Člen 34. določa položajne plače zvaničnikov in slug:

	zvaničniki	sluge
1. skupina	1900 Din	1200 Din
2. skupina	1140 Din	720 Din
3. skupina	960 Din	

Člen 35. govori o stanarini:

Redna stanarina za uradnike prvih treh skupin prve kategorije znaša 3600 Din. Za ostale uradnike se določa redna stanarina po sledečem pregledu:

v prvih 6 službenih letih I. kat. po 1800, II. kat. po 1200, III. kat. po 1020 Din.
v nadaljnjih 9 službenih letih I. kat. po 2100, II. kat. po 1500, III. kat. po 1200 Din.
za ostalo službeno dobo I. kat. po 2700 II. kat. po 1800, III. kat. po 1500 Din.

Člen 36. določa stanarino za zvaničnike in sluge po sledečem pregledu:

v prvih 15 službenih letih zvaničniki po 1020, sluge po 900 Din;
za ostalo službeno dobo zvaničniki po 1200, sluge po 1020 Din.

Za otroke določeno:

do 6 let starosti 360 Din letno,
do 12 let starosti 600 Din letno,
nad 12 let starosti 960 Din letno.

Odgovor bratom Hrvatom.

Na članek »Nedoslednost« v 27. številki zagrebškega »Našega Glasa« naj služi hrvatskim tovarišem v pojasnilo sledeče: V Sloveniji ločimo dobro nabavljalne zadruge od strokovnih organizacij in akcijskih odborov. V kolikor imajo stanovske in strokovne organizacije skupnega z akcijskimi odbori, v toliko vršijo ti svoje naloge vzajemno in skupno, nabavljalne zadruge pa se ne družijo niti s prvimi, niti z drugimi, ampak gredo svobodno svojo pot za svojimi cilji, ker so njihove naloge zbog njihovega posebnega cilja in namena po vsem drugačne. Naše nabavljalne zadruge so od stanovskih in strokovnih organizacij in od akcijskih odborov povsem neodvisne in zastopajo povsod popolnoma svobodno svoje združne interese, vsled česar se tudi ne ozirajo na to, ali pri tem akcijski odbori katerekoli vrste odobravajo njihove korake ali ne. Slovenski delegati so bili poslani na skupščino Saveza nabavljalnih zadrug od svojih zadrug in ne od akcijskih odborov in so morali nastopati vsled tega v smislu navodil in v interesu svojih zadrug.

Po ugotovitvi teh dejstev bo hrvatskim tovarišem bolj jasno, zakaj se slovenski delegati na skupščini Saveza nabavljalnih zadrug v Ljubljani niso prav nič ozirali na to, kaj poroče k njihovem nastopu morda pokrajinski akcijski odbor v Ljubljani, kljub temu da je bilo na skupščini res tudi nekaj delegatov, ki so hkratu tudi člani pokrajinskega akcijskega odbora. Ti delegati so se zavedali, da so na skupščini Saveza delegati zadrug, v akcijskem odboru pa so člani tega odbora, oboje pa, da nima zaenkrat še ničesar skupnega. Pokrajinski akcijski odbor v Ljubljani, med tem seveda tudi oni delegati za skupščino Saveza nabavljalnih zadrug, ki so člani tega odbora, so dali celotnemu centralnemu akcijskemu odboru v Beogradu nezaupnico, to pa le za naloge, katere je prevzel in imel vršiti centralni akcijski odbor, ker te naloge ni hotel ali ni mogel vršiti. Ako je pri tem dobil nezaupnico tudi g. Tomo Jovanović, jo je dobil le kot predsednik centralnega akcijskega odbora in le za tiste naloge, katere je kot tak prevzel, pa jih je nepovoljno ali jih pa sploh ni izvršil. To pa slovenskih delegatov, ki so člani pokrajinskega akcijskega odbora, ni prav nič motilo, da so na skupščini Saveza izbrali kandidatno listo, katero so spoznali za pravo, ako tudi je bil na njej g. Tomo Jovanović, ki je za predsednika centralnega akcijskega odbora nesposoben, ali noče biti sposoben, ki je pa lahko prav dober za upravo Saveza nabavljalnih zadrug. Kdo more to danes zanikati? S to možnostjo smo morali slovenski delegati na skupščini računati, ako nismo hoteli biti neobjektivni in osebni, in ne vidimo v tem prav nikake nedoslednosti. G. Tomo Jovanović in ves odbor Saveza bo dobil od naše strani prav gotovo nezaupnico, kakor jo je dobil centralni akcijski odbor v Beogradu, seveda, ako jo bo zaslužil, toliko dosledni smo še vedno, to nam tovariši iz Hrvatske lahko mirno verujejo. Ta »čudna stvar«, katero imenujejo oni »nedoslednost«, torej ni tako hudo zamotana, kakor se jim je zdela na prvi pogled, ampak je lahko za vsakega objektivnega človeka, kateremu gre resno za stvar, povsem jasna. Vsled tega bi se bili prav lahko udeležili hrvatski delegati tudi našega banketa, ne da bi postali s tem le malo nedosledni. Nam je žal, da se to ni zgodilo, videli pa smo v tem pri hrvatskih tovariših zgolj otročjo neresnost. Treba je bratom Hrvatom malo več resnosti in stvarnosti in malo manj formalizma, to naj nam dovolijo povedati na njihov naslov. Kandidatne liste in vse drugo ni bilo že poprej dogovorjeno in aranžirano. Slovenci smo se odločili za večinsko listo šele

prav zadnji trenutek pred volitvami, ker smo se prepričali na skupščini, da se ni moglo dokazati dosedanji upravi Saveza ničesar, kar bi utemeljevalo proti njej naše nezaupanje. Očitki so bili veliki, iztisnil pa se je iz njih komaj mal prah, vsled tega smo videli v vsej opoziciji zgolj osebna nasprotstva in osebna stremljenja, za kar se mi nismo mogli ogrevati. Kadar bodo imeli hrvatski tovariši stvarne očitke s trdo, neizpodbitno podlago proti Savezu, takrat bomo gotovo tudi Slovenci na njihovi strani v boju za odpravo dokazanih nedostatkov, ker nam je veliko na tem, da je uprava Saveza v dobrih in poštenih rokah, na osebna ali pristranska nasprotstva med združniki pa jim ne moremo slediti. — Na kaj torej bratje Hrvatje pri nas lahko računajo? V stvarnih, resnih in nepristranskih vprašanjih na našo sigurno pomoč in sodelovanje, v nasprotnih primerih pa seveda tudi na opozicijo. Želimo pa, da bi mogli pričakovati mi od njih isto, vsaj v enakih primerih. Doslej tega nismo doživeli, kar se je pokazalo ravno najbolj v akcijskih odborih.

J. B.

V pričakovanju.

O bedi našega državnega uradnika ni več vredno, da bi govorili, omenjamo to vprašanje le zato, ker je v eni izmed zadnjih številčk »Slovenskega Naroda« pisal nekdo, da je povsod tako in še huje kakor pri nas. Članek citira Rusijo, Bolgarijo, Nemčijo, Avstrijo, Češkoslovaško. Z vsemi temi državami, kakor tudi z Italijo imajo naši državni uradniki stike in dobro vedo, da žive njihovi tovariši tam znatno boljše, kakor oni tu-le, dasi imajo tam slabšo valuto. V Avstriji imajo plače po indeksu, kar je edino pravilno, dokler se cene ne stabilizirajo. Raste draginja, so večje plače, ako se pa valuta boljša in cene odnehavajo, zmanjšujejo se plače. Ko bi bilo pri nas tako, bi imel država interes na tem, da bi se cene ne dvigale in bi v svojem interesu zaklicala kapitalistom svoj: stoj! V razmerah, v kakršne so pahnille naše vlade državne nastavljenice, imajo najglasnejši demagogi najlažje delo. Ni jim težko najti pristašev in ob volitvah imajo brez truda volilce na svoji strani. V vladinih strankah je potem velik vik in krik, dasi bi lahko uvidele, da tirajo vlade same volilce v tabor opozicij, ker ne dajo, da bi njihovi uslužbenci živeli dostojno, živeli, a ne vegetirali in hirali.

Kakšna bo naša bodočnost, ne moremo spoznati iz onega kaosa paragrafov in številčk, s katerimi vlečejo našo pozornost in našo potrpežljivost že nekaj tednov. Javni nameščenci pa skrivajo svojo bojzljivost pod plašč lojalnosti in zvestobe do države, ki je začela delati po preznatem reku: divide et impera; vrgla, oziroma ustregla je dvema kategorijama državnih uradnikov, da je razbila enotno fronto. Črv nezadovoljnosti se je že pregloboko zajedel v ves duševni proletarijat, zato bi bil zadnji čas, da zajezi vlada ta močno škodljivi val in državi v prid ugodi zahtevam svojih uslužbencev. Kako ugodi, če se plače zvišajo, draginjske doklade zmanjšajo, to bi mogel uganiti le modri Salomon. Ne obetamo si mnogo od vseh teh odborov, pododborov in vseh zakonov. In vendar je nam tako hudo, da si drugi sloji — tudi delavci — ne morejo niti misliti ko si naše gospodinje naroče ob mesecu iz prodajalne najpotrebnejše, moko, mast, polento, sladkor, ne preostane jim niti za zelenjavo, kamoli da bi kupile meso vsaj parkrat na teden. Naš trg ima prav sedaj tako obilno vsega, toda uradniška gospodinja mora mimo tega s srdom in žalostjo v srcu. Grah, stročji fižol, novi krompir, to ni za nje, kamoli da bi svoji družini privoščile malo sadja. Kljub temu siromaštvu in bedi se za-

hteve, da so uradniki in njihove žene včlanjene v vseh mogočih društvih, katerih je čedalje več, tako da se bo kmalu ustanovilo društvo, če bo le par oseb skupaj. Na žalost moramo povedati mi javni nameščenci, da nas bodo morali črtati tudi iz takih društev, v katerih biti člani je bila doslej naša dolžnost. Da si inteligenca ne more kupovati nikakih knjig, to vedo najboljšje knjigotržci sami, da ne moremo ne na koncerte, ne na najskromnejše zabave in da si ne moremo privoščiti najmanjšega razvedrila, to občuti bridko naša duša, ki ne dobi hrane, katere je bila prej tako navajena in katero potrebuje prav tako, kakor telesno. Ali bo tako stanje trajalo še dolgo?

Gospodinja.

Vestnik.

Razprave na Kongresu Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva v Ljubljani. Letošnji kongres jugoslovenskega učiteljstva dne 7. avgusta bo razpravljal v prvi vrsti o treh najnujnejših problemih, in sicer: 1.) Višja učiteljska izobrazba v zvezi z vprašanjem visoke, pedagoške šole, o sprejemanju učiteljstva na univerzo in reorganizacijo učiteljšč; 2.) Problem moderne vzgoje v jugoslovenskem pravcu, razpravlja naš ožji rojak dr. Stane Rape, učitelj v Ljubljani in 3.) O edinstvu osnovnega pouka v naši državi, s posebnim ozirom na učne predmete, v katerih je treba izvesti edinstvenost pouka v vsi državi. Zborovanja bodo trajala tri dni. V nedeljo dne 5. avgusta se vrši ob 8. dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu seja Glavnega odbora Udruženja Jugoslov. Učiteljstva, v katerem so poleg beograjskega vodstva tudi po trije zastopniki pokrajin i. s. iz Hrvatske, Slovenije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine, Črne gore in poverjeništa iz Srbije. Popoldne istega dne se vrši zborovanje Glavnega Odbora in delegatov vseh pokrajinskih sekcij Udruženja, na katerem bodo navzoči vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in po en delegat od vsakega društva. To bo torej delegacija, na kateri bodo delegati vse države. Delegacija bo zborovala v velikih dvorani hotela Union. V ponedeljek, dne 6. avgusta se vrši v velikih dvorani hotela Union ob 8. III. državna učiteljska skupščina Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva. Skupščina bo zborovala ves dan. Na skupščini se bodo reševala organizacijska, notranja vprašanja UJU za vso državo. V torek dne 7. avgusta se vrši ob 8. v velikih dvorani hotela Union II. kongres Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva. Prvi kongres se je vršil leta 1920 v Beogradu, ob ustanovitvi UJU. Kongresi se vrše vsako tretje leto, drž. učit. skupščine pa redno vsako leto.

Pisalni stroji itd.
mehanična delavnica (popravljalnica)
Ljubljana
Šelenburgova ul. 6/I.
L. BARAGA.

Čevlje kupujte od domačih tovarov trvdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK.

Modna in športna trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.
Telefon int. 438.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Priporoča se

I. CERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Tvrdba **Josip Petelinc**

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno
stroje „Gritzner“, potrebščine
za šivilje in krojače, modno
blago in galanterijo.

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Velika izbira otroških vozičkov,
dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravo za emajliranje z
ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički
šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

Barva, kemično čisti in
pere vse tovarna

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4-6.

Priporoča se za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin

tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Najboljše peči sedanosti so

Luc-ove peči

Prosimo zahtevajte podpise!

Glavna zaloga za Slovenijo

F. P. Vidic & Komp.

zaloga stavbenega materiala

Ljubljana

Prešernova ulica

Ljubljana.

Oblačilnica za Slovenijo I. Z. Z. O. Z.
v Ljubljani.

Zaloga manufakturnega blaga!

Prodaja na drobno:
Stritarjeva ulica št. 5. in Dunajska c. št. 29.

Oglejte si pred nakupom!

NAZNANILO OTVORITVE!

Cenjenim damam in gospodom v ljudo naznanjava, da z 28. julijem otvoriva
v Židovski ulici, št. 5 **damsko in moško konfekcijsko trgovino.**
Delo iz lastnih delavnic. Obenem otvoriva **modni salon**
po meri za dame in gospode. Izdelovali se bodo najfinjši damski kostimi, plašči,
francoske toalete, vse promenadne in družabne garderobe po najnovejših modelih
in najmodernejšem kroju svetovnih akademij. Za stranke ki prineso same blago,
ista postrežba. **Konkurenčne cene!**

Za obilen poset se priporoča

Brata Brunskole, družba z o. z.,
Ljubljana, Židovska ulica 5.

Za nakup manufakturnega blaga se priporoča tvrdka

R. Miklauc Ljubljana

Lingerjeva ulica — Pred Škofljo št. 3.

V zalogi se vedno nahaja velika izbira volnenega, suknenega in
perilnega blaga za obleke, bela tkanina za perilo in postelje izvrstne
kakovosti, cvilih za žimnice, garniture, šivane in flanelaste odeje,
srajce, predpasnike, nogavice itd.

Prijazna postrežba in znano ugodne cene.

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana,
Pred Škofljo številka 19.

Najnižje cene!

Solidna in točna postrežba!

Popravila, preobleke.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov
ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

„Pri nizki ceni“ **IGN. ŽARGI**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim
blagom ter perilom in kravtami
na debelo in drobno.

Največja zaloga potrebščin za
krojače in šivilje.

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papirjem,
pisarniški in šolski potrebščinami

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

JOSIP OLUP

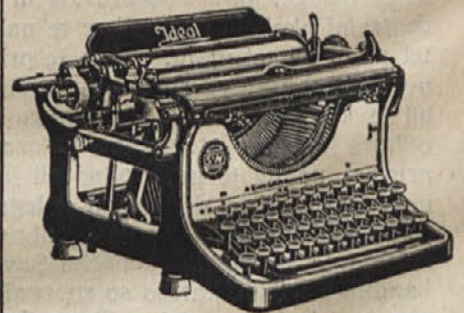
Trgovina z manufakturnim blagom in z
oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenska in štajerska vina.
Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

najmodernejšo konstrukcijo.

Razkazovanje brezplačno.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradisce številka 10.

Najcenejši in najboljši nakup vseh vrst sukna in manufakturnega blaga

Franc Mastek

Maribor, Glavni trg številka 16.

Poštni nameščenci na obroke.

Poštni nameščenci na obroke.

Državno zdravilišče Rogaška Slatina.

Sezona Maj-September.

Sezona Maj-September.

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni. Cene zmerne. V pred in po sezoni (t. j. od 1. maja do 15. junija in od 1. do 30. sept.)
50% popusta za državne uradnike in njih rodbinske člane. Največja udobnost. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča.